

Sygn. akt V KK 165/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego,
w sprawie **D. S. – D.**

oskarżonej z art. 297 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 11 kwietnia 2019 r.,

kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 4 grudnia 2017 r., sygn. akt IV Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 10 maja 2017 r., sygn. akt II K [...],

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S. w postępowaniu odwoławczym;**
- 2. zarządza zwrot na rzecz oskarżyciela posiłkowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. [...] Oddział**

**Regionalny w S. kwoty 450 (czterysta pięćdziesiąt) zł uiszczonej
tytułem opłaty od kasacji.**

UZASADNIENIE

D. S. – D. została oskarżona o to, że:

- I. w dniu 15 maja 2008 r. w N. w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przy ul. B. [...], działając jako pełnomocnik A. Sp. z o.o. z siedzibą w N., w celu uzyskania dopłat bezpośrednich dla producentów rolnych, złożyła wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych z tytułu jednolitej płatności obszarowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na 2008 r. w którym zawarła nieprawdziwe oświadczenie dotyczące posiadania działek ewidencyjnych o nr [...], [...], [...], [...], [...], [...] oraz [...], na których znajdują się grunty orne, co miało istotne znaczenie dla uzyskania takich dotacji, które ostatecznie nie zostały przyznane, działając tym na szkodę Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W., tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.
- II. w dniu 15 maja 2009 r. w N. w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przy ul. B. [...], działając jako pełnomocnik A. Sp. z o.o. z siedzibą w N., będąc jednocześnie prezesem zarządu tej spółki, w celu uzyskania dopłat bezpośrednich dla producentów rolnych, złożyła wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych z tytułu jednolitej płatności obszarowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej, na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na 2009 r., w którym zawarła nieprawdziwe oświadczenie dotyczące posiadania działek ewidencyjnych o nr [...], [...], [...], oraz [...], na których znajdują się grunty orne, co miało istotne znaczenie dla uzyskania takich dotacji, które ostatecznie nie zostały przyznane, działając tym na szkodę Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W., tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.
- III. w dniu 17 maja 2010 r. w N. w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przy ul. B. [...], działając jako pełnomocnik A. Sp. z o.o. z siedzibą w N., będąc jednocześnie prezesem zarządu tej spółki, w celu uzyskania dopłat bezpośrednich dla producentów rolnych, złożyła wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych z tytułu jednolitej

płatności obszarowej, płatności rolnośrodowiskowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na 2010 r., w którym zawarła nieprawdziwe oświadczenie dotyczące posiadania działek ewidencyjnych o nr [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] oraz [...], na których znajdują się grunty orne, co miało istotne znaczenie dla uzyskania takich dotacji, które ostatecznie nie zostały przyznane, działając tym na szkodę Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W., tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.

IV. w dniu 16 maja 2011 r. w N. w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przy ul. B. [...], działając jako prezes zarządu A. Sp. z o.o. z siedzibą w N., w celu uzyskania dopłat bezpośrednich dla producentów rolnych, złożyła wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych z tytułu jednolitej płatności obszarowej, płatności rolnośrodowiskowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na 2011 r., w którym zawarła nieprawdziwe oświadczenie dotyczące posiadania działek ewidencyjnych o nr [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] oraz [...], na których znajdują się grunty orne, co miało istotne znaczenie dla uzyskania takich dotacji, które ostatecznie nie zostały przyznane, działając tym na szkodę Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W., tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.

V. w dniu 15 maja 2012 r. w N. w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przy ul. B. [...], działając jako pełnomocnik A. Sp. z o.o. z siedzibą w N., będąc jednocześnie prezesem zarządu tej spółki, w celu uzyskania dopłat bezpośrednich dla producentów rolnych, złożyła wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych z tytułu jednolitej płatności obszarowej, płatności rolnośrodowiskowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na 2012 r., w którym zawarła nieprawdziwe oświadczenie dotyczące posiadania działek ewidencyjnych o nr [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] oraz [...], na których znajdują się grunty orne, co miało istotne znaczenie dla uzyskania takich dotacji, które ostatecznie nie zostały przyznane, działając tym na szkodę Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W., tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.

VI. w dniu 15 maja 2013 r. w N. w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa przy ul. B. [...], działając jako prezes zarządu A. Sp. z o.o. z siedzibą w N., w celu uzyskania dopłat bezpośrednich dla producentów rolnych, złożyła wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych z tytułu jednolitej płatności obszarowej, płatności rolnośrodowiskowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na 2013 r., w którym zawarła nieprawdziwe oświadczenie dotyczące posiadania działek ewidencyjnych o nr [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] oraz [...], na których znajdują się grunty orne, co miało istotne znaczenie dla uzyskania takich dotacji, które ostatecznie nie zostały przyznane, działając tym na szkodę Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W., tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.

VII. w dniu 14 maja 2014 r. w N. w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przy ul. B. [...], działając jako prezes zarządu A. Sp. z o.o. z siedzibą w N., w celu uzyskania dopłat bezpośrednich dla producentów rolnych, złożyła wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych z tytułu jednolitej płatności obszarowej, płatności rolnośrodowiskowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na 2014 r., w którym zawarła nieprawdziwe oświadczenie dotyczące posiadania działek ewidencyjnych o nr [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] oraz [...], na których znajdują się grunty orne, co miało istotne znaczenie dla uzyskania takich dotacji, które ostatecznie nie zostały przyznane, działając tym na szkodę Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W., tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 10 maja 2017 r., sygn. akt II K [...] uznał oskarżoną za winną popełnienia zarzucanych jej czynów i za każdy z tych czynów na podstawie art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 37a k.k., wymierzył jej karę 50 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych. Jako karę łączną orzekł 250 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych.

Po rozpoznaniu apelacji wywiedzionej przez obrońcę oskarżonej Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 4 grudnia 2017 r., sygn. akt IV Ka [...] zmienił

zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnił oskarżoną od popełnienia zarzucanych jej czynów.

Kasację od tego orzeczenia wniósł oskarżyciel posiłkowy zaskarżając wyrok w całości i zarzucając rażące naruszenie prawa materialnego:

1. art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, poprzez przyjęcie, że użyty w jej treści termin „posiadanie” odwołuje się wyłącznie do jego znaczenia w języku prawniczym, tj. w art. 336 kodeksu cywilnego, 337 kodeksu cywilnego, 350 kodeksu cywilnego oraz w języku potocznym.
2. art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, poprzez przyjęcie, że odwołanie się przez ustawodawcę w tym przepisie do rodzajów posiadania „posiadania samoistnego,” oraz „posiadania zależnego” ustawodawca wskazał jak należy termin „posiadanie” rozumieć na gruncie w/w ustawy tj., że termin „posiadanie” odwołuje się wyłącznie do jego znaczenia w języku prawniczym tj. w art. 336 kodeksu cywilnego, 337 kodeksu cywilnego, 350 kodeksu cywilnego oraz w języku potocznym.
3. art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r., o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, poprzez nie przyjęcie, że użyty w jej treści termin „posiadanie” odwołuje się do terminu „posiadania” związanego z faktycznym rolniczym użytkowaniem gruntów.
4. art. 297 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy ustalony przez Sąd stan faktyczny w sprawie winien prowadzić do uznania, że wypełnia znamiona czynu zabronionego, czyn polegający na złożeniu przez Panią D. S. – D. w okresie od 15.05.2008 r. do 14.05.2014 r. w N. w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa działając jako prezes zarządu A. Sp. z o.o. z siedzibą w N., w celu uzyskania dopłat bezpośrednich do gruntów rolnych z tytułu jednolitej płatności obszarowej, płatności rolnośrodowiskowej

i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania wnioski o uzyskanie płatności na 2008 r., 2009 r., 2010 r., 2011 r., 2012 r., 2013 r., 2014 r., w których zawarła nieprawdziwe oświadczenia dotyczące posiadania działek ewidencyjnych o nr [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], oraz [...], na których znajdują się grunty orne co miało istotne znaczenie dla uzyskania takich dotacji, które ostatecznie nie zostały przyznane, działając tym na szkodę Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W..

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w G. wniósł o uwzględnienie kasacji w części w jakiej sąd odwoławczy dopuścił się rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k., dokonując oceny zachowania oskarżonej w zakresie zarzuconych jej w akcie oskarżenia czynów opisanych w pkt VI i VII.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna o ile zarzuca Sądowi Okręgowemu rażące naruszenie przepisów prawa materialnego. Równocześnie charakter tych uchybień sprawia, że nie sposób wykluczyć możliwości istotnego wpływu na treść zaskarżonego wyroku, co skutkować musi uwzględnieniem kasacji.

Analizując kasację w zakresie zarzucającym Sądowi *ad quem* obrazę art. 7 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1164 z późn. zm.; dalej: ustawa o płatnościach), należy stwierdzić, że w istocie Sąd II instancji dokonał błędnej interpretacji przepisów w odniesieniu do terminu „posiadania”, o którym mowa w art. 7 ust. 1 oraz ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach. Sąd Okręgowy wyraził pogląd, że skoro ustawa o płatnościach nie zawiera definicji posiadania, to w tym zakresie należy odwołać się do dorobku prawa cywilnego, w szczególności art. 336 k.c., art. 337 k.c. oraz art. 350 k.c. Sąd odwoławczy stwierdził nadto, że oskarżona złożyła wnioski w trybie art. 25 oraz art. 28 powołanej ustawy, na formularzach opracowanych przez Agencję Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa, nie mając wpływu na zakres terminu „posiadania”. Oskarżona reprezentowała podmiot, który znajdował się w posiadaniu działek rolnych, objętych postępowaniem, posiadanie to miało cechy posiadania samoistnego, a zatem nie sposób uznać, że oświadczenie złożone przez D. D. – S. było nieprawdziwe (s. 11-12 uzasadnienia wyroku sądu II instancji).

Rzecz jednak w tym, co zupełnie pominął Sąd odwoławczy, że celem płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego jest wspieranie działalności rolniczej posiadaczy gospodarstw rolnych, którzy faktycznie użytkują grunty na działalność rolniczą. W myśl art. 7 ust. 1 i 2 ustawy o płatnościach, rolnikowi przysługuje jednolita płatność obszarowa na będące w jego posiadaniu w dniu 31 maja danego roku kalendarzowego, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, grunty rolne wchodzące w skład gospodarstwa rolnego, kwalifikujące się do objęcia tą płatnością zgodnie z art. 143b ust. 5 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1782/2003, jeżeli na ten dzień posiada działki rolne o łącznej powierzchni nie mniejszej niż określona dla Rzeczypospolitej Polskiej w załączniku nr XX do rozporządzenia nr 1973/2004; wszystkie grunty rolne są utrzymywane zgodnie z normami przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności; został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Rolnikowi, który w danym roku spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej, przysługują płatności uzupełniające do powierzchni upraw chmielu, roślin przeznaczonych na paszę, uprawianych na trwałych użytkach zielonych, innych roślin - położonych na działkach rolnych objętych wnioskiem o przyznanie jednolitej płatności obszarowej. Ponadto w myśl art. 7 ust. 6 ustawy o płatnościach w przypadku gdy działka rolna stanowi przedmiot posiadania samoistnego i posiadania zależnego, płatności obszarowe przysługują posiadaczowi zależnemu.

Z powyższych regulacji prawnych wynika jednoznacznie, iż pomoc jest udzielana na wniosek podmiotu będącego posiadaczem gospodarstwa rolnego i do gruntów znajdujących się w jego posiadaniu. Sam tytuł prawny do gruntu nie został przewidziany jako przesłanka konieczna do ubiegania się o wspomniane świadczenia, albowiem do realizacji działalności rolniczej wystarczające

jest posiadanie. Wnioskowana pomoc finansowa w formie płatności bezpośrednich udzielona może być tylko tym podmiotom, które są faktycznymi użytkownikami gruntów rolnych tzn. producentom rolnym, którzy rolniczo użytkują posiadane działki rolne (niezależnie od ustalenia tytułu prawnego wnioskodawcy), a nadto utrzymują je w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Faktyczne władztwo nad rzeczą w przypadku gruntu rolnego oznacza, że istnieje swoboda co do podejmowania istotnych decyzji np. co, gdzie, i kiedy zasiać, komu i kiedy zlecić prace polowe czy też w miarę możliwości wykonać je samodzielnie, kiedy zbierać plony oraz komu, gdzie je sprzedawać lub wykorzystać w inny sposób, jak również swobodę decyzji co do występowania o konkretne dotacje ze środków unijnych. Za takim jego rozumieniem przemawia to, że celem płatności (dopłat) jest dofinansowanie do produkcji rolnej, pomoc rolnikom, którzy faktycznie użytkują będące w ich posiadaniu grunty rolne, a nie tylko są formalnymi posiadaczami gruntów, co do których wnioskuje o dopłaty. Zatem, aby zostać beneficjentem pomocy w ramach przedmiotowej płatności nie wystarczy być posiadaczem (samoistnym) działek rolnych w rozumieniu kodeksu cywilnego, ale należy je również rolniczo użytkować (por. m.in. wyrok NSA z 17 stycznia 2008 r., sygn. akt II GSK 227/07, wyroki WSA: w Gdańsku z 17 lipca 2007 r., sygn. akt I SA/Gd 283/07; w Warszawie z 19 stycznia 2009 r., sygn. akt V SA/Wa 1562/08). Oznacza to, że sama możliwość władania gruntami rolnymi na podstawie prawa własności nie jest wystarczająca, liczy się bowiem efektywne (rzeczywiste), w sensie gospodarczym, korzystanie z gruntów, czyli faktyczne ich użytkowanie. Innymi słowy, płatność przysługuje za rolnicze użytkowanie działek rolnych. Konsekwencją tak wyraźnie przyjętej filozofii przyznawania płatności jest fakt, że właściciel nie może otrzymać takich dopłat za działki, których - w danym roku objętym przyznawaną płatnością - nie posiadał, nie prowadził na nich upraw, a więc nie utrzymywał ich zgodnie z zasadami zwykłej dobrej praktyki rolniczej. Wynika to także wprost z brzmienia art. 7 ust. 6 ustawy o płatnościach.

Sąd Najwyższy podziela stanowisko wyrażane w orzecznictwie sądowoadministracyjnym (por. m.in. wyrok WSA w Gdańsku z dnia 17 lipca 2007 r., sygn. akt I SA/Gd 283/07, LEX nr 1018086; wyrok NSA z dnia 22 kwietnia 2009 r., sygn. akt II GSK 853/08, LEX nr 564412, wyrok WSA w Lublinie z dnia 14 lipca

2016 r., sygn. akt III SA/Lu 176/16), że posiadanie gruntów w ujęciu cywilistycznym jest niedostateczne i nie stanowi wystarczającej przesłanki do ubiegania się o płatności obszarowe, zaś pojęcie posiadanie na gruncie ustawy o płatnościach bezpośrednich należy odczytywać w drodze wykładni celowościowej, z uwzględnieniem krajowych i wspólnotowych przepisów dotyczących płatności do gruntów rolnych. W tym stanie pojęcie posiadania gruntów rolnych, w rozumieniu ustawy o płatnościach, należy rozumieć jako faktyczne użytkowanie gruntów rolnych.

Odnosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że już z samej treści wniosków o dopłaty wynika, że dotyczą one osób, które prowadzą faktyczną działalność rolniczą. Wniosek taki zawiera deklarację (oświadczenie) wnioskodawcy co do posiadania zgłoszonych do płatności działek rolnych i co do określenia sposobu ich rolniczego wykorzystania. Podmiot ubiegający się o płatność wraz z wnioskiem składa jednocześnie oświadczenie o świadomości odpowiedzialności karnej z art. 297 § 1 Kodeksu karnego. W punkcie IX tego wniosku „oświadczenia” i „zobowiązania” wprost odnoszą się do podmiotu faktycznie prowadzącego działalność rolną, np. pkt 4 b (oświadczenia) „zostałem poinformowany, że jednolita płatność obszarowa przysługuje do gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, będących w posiadaniu rolnika w dniu 31 maja”; pkt 7 (zobowiązania) „prowadzenia działalności rolniczej nie mniejszej od tej, za którą otrzymałem w pierwszym roku płatność z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) albo pomoc finansową z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), przez okres 5 lat od dnia otrzymania tej pomocy” (zob. np. k. 133-143 akt Ds. 1538/15, t. I). Nie ulega zatem wątpliwości, że możliwość przyznania płatności jest uzależniona od posiadania działek rolnych i prowadzenia na nich działalności rolniczej. Konieczną przesłanką przyznania płatności jest „posiadanie” gruntów rolnych, a więc faktyczne władanie nimi. Nie chodzi tu o legitymowanie się prawem własności do tych działek, lecz o ich rzeczywiste użytkowanie. W tym stanie rzeczy rozważania sądu II instancji jakoby z treści składanego wniosku nie wynikało, iż chodzi właśnie o takie

posiadanie gruntów rolnych, a oskarżona składała je w sposób uprawniony, zgodnie z rzeczywistą treścią samego formularza wniosku są zupełnie chybione i nie mogą być aprobowane.

Odnosząc się w dalszej kolejności do zarzutu naruszenia art. 297 § 1 k.k. nieodzowne jest wskazanie, że przestępstwo to należy do tzw. przestępstw kierunkowych, a więc może być dokonane tylko z zamiarem kierunkowym o szczególnym zabarwieniu (por. wyrok SN z dnia 30 sierpnia 2000 r., V KKN 267/2000, OSNKW 2000, z. 9-10, poz. 85, postanowienie SN z dnia 25 lutego 2002 r., I KZP 1/02, OSNKW 2002, z. 5-6, poz. 35). Dla wyczerpania znamion konieczne jest podjęcie przez sprawcę „umyślnych oszukańczych zabiegów” w drodze podstępu w celu wprowadzenia w błąd podmiot dysponujący *in concreto* jak w tej sprawie dotacją. W tym kontekście niezbędne jest poczynienie ustaleń o umyślnym działaniu oskarżonej. Jak wynika z pisemnego uzasadnienia Sądu *meriti*, oskarżona nie przyznała się do zarzucanych jej czynów i wyjaśniła, iż spółka A. od 2007 roku była właścicielem obszaru objętego działkami wymienionymi w zarzucie. Jednocześnie oskarżona wyjaśniła, że była przekonana o skutecznym wypowiedzeniu umów dzierżawy z M. K. i J. K., dlatego też jako prezes zarządu i pełnomocnik spółki miała podstawy, aby składać wnioski o dopłaty. Na tej podstawie Sąd *meriti* ustalił, że oskarżona, choć podejmowała działalność *stricte* rolniczą, dopuściła się bezprawnego naruszenia posiadania działek rolnych dzierżawców (zob. s. 7-8 uzasadnienia). Analizując zachowanie oskarżonej, Sąd odwoławczy pominął te kwestie i skupił się wyłącznie na kwestii interpretacji „posiadania” przedmiotowych działek.

Zważywszy na konieczność dokonania prawidłowych ustaleń faktycznych, kompleksową ocenę kwalifikacji prawnej czynów zarzuconych oskarżonej oraz ewentualną możliwość kontroli instancyjnej ponownie wydanego orzeczenia, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i z tymi zapatrywaniami przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku zawartego w odpowiedzi w Prokuratora Rejonowego w G. o uwzględnienie kasacji w części w odniesieniu do czynów opisanych w pkt VI i VII. Rzeczą Sądu odwoławczego będzie bowiem

ponowne, kompleksowe przeanalizowanie w odniesieniu do wszystkich zarzucanych aktem oskarżenia czynów, czy oskarżona rzeczywiście nie miała świadomości odnośnie tego, że posiadaczowi zależnemu, stosownie do treści art. 7 ust 6 ustawy o płatnościach, przysługuje płatność obszarowa i że występując z wnioskami o dopłaty naruszyła tym samym uprawnienia dzierżawców.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.